

S tretjo letošnjo številko Našega Aera smo v manjši zamudi. Počakali smo namreč na zaključek zborov delovnih ljudi Aera, ki so sklepali o ustanovitvi temeljnih organizacij združenega dela. Prav tem zborom in pa nedavni priključitvi tovarne celuloze iz Medvoda dajemo v današnji številki našega glasila največji podarek.

V prilogi glasila vam tokrat predstavljamo Tovarno celuloze. V reportažnem zapisu boste izvedeli precej o zgodovini tovarne, proizvodnji ter o ljudeh, ki v tovarni celuloze delajo.

Izjemoma tokrat v listu ni literarne priloge, vendar nam je urednica te priloge Dora Rovere za prihodnjo številko obljubila še več zanimivih prispevkov. Seveda prihodnjik ne bo manjkala niti naša nagradna križanka.

Preseneča nas, da še vedno ni odziva na naš poziv po sodelovanju v rubriki VPRAŠUJEMO — ODGOVORITE. Prepričani smo, da je odprtih vprašanj še veliko in da vam vprašanj, na katera bi želeli odgovore, ne manjka. Zato ne oklevajte — pero v roke in pišite nam.

V današnji številki Našega Aera žal ne boste našli priljubljene rubrike Predstavljamo vam. Zmanjkalo nam je prostora. Adjusterke jasni bomo predstavili prihodnjik. Na zadnji strani smo tokrat poizkusili biti kar najbolj aktualni. Tovariš Franjo Maver in Grega Švab sta si privoščila temeljne organizacije združenega dela.

Pa prijetno branje!

Vaš urednik

Velik korak k uresničitvi ustavnih dopolnil

S soglasnimi sklepi zborov delovnih ljudi Aera smo ustanovili pet temeljnih organizacij združenega dela. Ustanovitev TOZD Kemije Celje, TOZD Kemije Šempeter, TOZD Grafike, TOZD Tovarne celuloze in TOZD Skupnih služb pomeni velik korak pri uresničevanju ustavnih dopolnil. S sklepi zborov se zaključuje prva faza dela pri uresničevanju ustavnih dopolnil v Aeru. V drugi fazi, ki bo trajala do konca leta, bo treba sprejeti še samoupravni sporazum, s katerim bomo uredili vse medsebojne odnose. Zaživela je tudi komisija samoupravne delavske kontrole.

(Več na strani 3)

Prizor iz »kuhinje« v Tovarni celuloze Medvode

Integracija — pot do skupnih ciljev

Na svoji prvi skupni seji sta se sredi junija v Medvodah sestala delavska sveta Aera in Tovarne celuloze. S soglasnim sklepom sta oba delavska sveta potrdila podpis statutarne pogodbe o priključitvi tovarne celuloze k Aeru, izvolila sta tudi zbor delegatov. Seja bo še dolgo zapisana kot ena »zgodovinskih«, saj sta delavska sveta z njo postavila prve trdne temelje bodočega skupnega dela. Vse o smislu in pomenu integracije je povedal že velik napis nad odrom svečano okrašenega Kulturnega doma v Sori, kjer je bila seja. »INTEGRACIJA — POT DO SKUPNIH CILJEV«, je pisalo.

(Več na strani 2)

Integracija - pot do skupnih ciljev

Ponavljjanje dejstev o sklepih delavskega sveta bi bilo na tem mestu odveč. Tudi s pogodbo, ki so jo podpisali, smo vas seznanili, zato naj se v tem komentarju omejimo le na oceno pomena združitve Aera in Tovarne celuloze.

Osnova, na kateri smo zasnovali integracijo, je trdna in pomeni za člane obeh kolektivov veliko varnost in nadaljnji razvoj. Program integracije predvideva v prvi fazi skupno sodelovanje pri postavitvi papirnega stroja v Medvodah, s čimer bomo v naš proizvodni program vključili tudi proizvodnjo papirja. Ta namreč predstavlja osnovni temelj za nadaljnji razvoj podjetja, zato je nujno, da si sami zagotovimo redno proizvodnjo tega osnovnega materiala za večino naših proizvodov. Po predvidevanjih bomo že okoli leta 1980 potrebovali približno 25.000 ton papirja in le razveseljivo je lahko, da bomo del te količine proizvedli sami. Načrti kažejo, da se bo do leta 1976 celotni dohodek povečal v tovarni celuloze za 117 %, v Aeru pa za 156 %. Večkrat se bo povečala tudi akumulacija. Brez sence dvoma lahko trdimo, da bodo taki rezultati v dobri meri plod integracije.

Naše delavce verjetno najbolj zanima potek investicije, ki ni majhna. Financiranje naložbe bo predvidoma potekalo tako, da bo znašala udeležba Aera 20 %, za 6 milijard 600 milijonov naj bi dobili inozemskih kreditov, ostala potrebna sredstva pa bi zagotovili krediti domačih bank. Vrednost celotne naložbe ocenjujemo na približno 160 milijonov novih dinarjev. Investicija, ki se bo pričela v teh dneh, bo predvidoma končana do avgusta 1975, poskusna proizvodnja pa naj bi stekla septembra 1975. Redna proizvodnja, ki bo zagotovila okoli 10.000 ton papirja letno, se bo pričela z letom 1976.

Papir, ki ga bodo proizvajali v Medvodah bo posebne kvalitete in bo služil kot osnova za nadaljnjo predelavo v AC brezsajni kopirni papir, ki ga bomo proizvajali v sodelovanju z japonsko družbo KANZAKI.

Vendar program integracije s postavitvijo papirnega stroja še zdaleč ni izčrpan. Organizacija papirne proizvodnje predstavlja le prvi korak na poti pospešenega razvoja medsebojnega sodelovanja in razvoja obeh podjetij. V skupni prihodnosti nas čaka še razširitev proizvodnje papirja in celuloze, vlaganja v kemijo in grafiko, povezovanje z gozdarsko in lesno industrijo, povečave pri proizvodnji pinatona itd.

Naj spregovorimo nekaj besed še o načrtovanem sodelovanju z gozdarsko in lesno industrijo, za katero so dala pobudo nekatera gozdna gospodarstva. Radi bi namreč organizirali proizvodnjo ivernih plošč. Slabša kvaliteta lesa, ki ga ni moč uporabiti za predelavo v celulozo, ostaja danes neizkoriščena, čeprav bi se jo dalo pri proizvodnji ivernih plošč odlično izkoristiti. S tem sodelovanjem bi se še globlje povezali s samim virom papirja — gozdarsko in lesno industrijo. To pa bi pomenilo premostitev razpon med posameznimi panogami, ki jih združuje pot proizvodnje od surovine do izdelka.

Seveda je danes še preuranjeno govoriti o nekih konkretnih možnostih za nakazan razvoj. Gre le za načrte, ki gotovo niso brez osnove, načrte, ki zagotavljajo lepšo in boljše prihodnost obeh združenih kolektivov.

Prav ti načrti ter prve konkretne odločitve in investicije pa so nas vse prepričale v pravilnost povezave z bazično industrijo in razlogov za skeptično gledanje in dvom v uspešnost izvršene integracije danes ne more več biti.

Direktorjeva beseda

Pretekla je polovica letošnjega leta in prav je, da se ozremo na prehojeno pot v letošnjem letu ter ocenimo napredek in razvoj, ki ga je Aero dosegel.

Kot je znano, smo si letos zadali ambiciozen gospodarski načrt z namenom, da se z našimi delovnimi napor v celoti vključimo v stabilizacijska gibanja, ter da maksimalno izkoristimo naše proizvodne in delovne možnosti, tako da bi vkljub občutnemu povečanju cen reprodukcijskih materialov in ostalih stroškov, obdržali akumulacijo podjetja na že doseženi ravni. Bilo je več dvomov kako in če sploh bomo dosegli zahtevane planske naloge. Prve ocene dokazujejo, da je članom kolektiva v prvem polletju uspelo doseči zahtevane naloge, kar je vsekakor uspeh, ne samo v merilih za letošnje leto, ampak uspeh, ki močno vpliva na razvoj in utrjevanje položaja Aera v slovenskem in jugoslovanskem gospodarstvu. Z doseženo proizvodno in tržno udeležbo se uvrščamo že med pomembna jugoslovanska industrijska podjetja, medtem ko v svoji ožji stroki pri mnogih proizvodih pokrivamo več kot dve tretjini domače porabe.

V letu 1973 smo močno povečali izvoz napram lanskem letu ter z zanesljivostjo lahko trdimo, da bomo prekoračili mejo enega milijona dolarjev izvoza. Z večimi proizvodi smo se prebili tudi na zapadno, konvertibilno tržišče, ravno tako smo se z njimi pojavili v deželah v razvoju ter tako doprinesli k realizaciji družbenih smernic, ki opozarjajo na potrebo čim širšega gospodarskega sodelovanja z deželami v razvoju.

V mesecu aprilu se je s priključitvijo Tovarne celuloze v Medvodah uspešno zaključil referendum, o čemer je pozitivno sklepal tudi DS našega podjetja, potem ko smo že dolgo časa iskali družabnika iz papirništva. Tako je Aero postal tudi proizvajalec osnovne surovine ter si je s tem močno utrdil svoj bodoči položaj. Smernice družbenega načrta Jugoslavije in Slovenije, ki u-

smerjajo podjetja k čim tesnejši vertikalni povezavi in integracijam med surovinsko bazo in predelovalno industrijo, so se tako v našem konkretnem primeru uresničile. Seveda je to šele začetek. Potrebni bo še mnogo naporov naših inženirjev, pravnikov in finančnikov, da bomo lahko za realizacijo sprejetih načel predložili organom samoupravljanja že konkretizirane programe. Realno lahko pričakujemo, da bomo že v jeseni sklepali o konkretnih programih investicij v proizvodnjo papirja.

V zadnjih letih je bilo v Jugoslaviji dosti govora o tem, da je potrebno tesneje navezati stike s tehnološkimi in finančnimi centri v razvitih deželah ter s pomočjo poslovnih aranžmanov zainteresirati te centre za vlaganja pri nas. V preteklem polletju smo uspeli utrditi poslovne zveze z našimi partnerji v Zapadni Evropi, prav tako pa smo zelo resno zainteresirali naše nove poslovne prijatelje iz Japonske za skupna vlaganja in nove poslovne aranžmane.

Najpomembnejša za razvoj pa je vsekakor realizacija ustatvinih dopolnil. Na osnovi solidnih priprav, ki so jih opravile strokovne službe v sodelovanju z iniciativnim odbori Kemije Celje, Kemije Semptera, Grafike in Skupnih služb, smo v mesecu juniju sklepali o ustanovitvi TOZD. Delo še ni v celoti opravljeno in nas dejansko še čaka najbolj pomembno opravilo, to je sklenitev samoupravnega sporazuma. Druga polovica letošnjega leta bo predvsem v znaku tega opravila.

Kot vidimo, nas uspehi v prvem polletju zavezujejo še za večje napore in aktivnost v drugi polovici letošnjega leta, da bi lahko začete naloge uspešno dokončali. Povedati pa je tudi treba, da smo poleg uspehov v prvi polovici leta imeli opravka še z mnogimi pomanjkljivostmi, ki so še posebno prišle do izraza tedaj, ko smo želeli maksimalno povečati proizvodnjo. Tako je, na primer, pogostokrat prihajalo do bolečih razlik med potrebnimi in razpoložljivimi količinami ter asortimanom reprodukcijskih materialov, finančnih sredstev in povpraševanjem na trgu. Povečanje fizične proizvodnje je sicer ustvarilo kvaliteten skok, ki pa mu vse ostale funkcije niso pravočasno sledile. Zato je prihajalo do izpadov v proizvodnji, do zaostajanja v izvršitvi naročil, do zamud in mnogih drugih neprijetnosti. Naše delovne napore bo treba usmeriti v odstranjevanje teh ovir v kolikor želimo, da ne bi te pomanjkljivosti postale nepremostljiva ovira za nadaljnji razvoj podjetja.

Miran ing. Mejak

Sklep o podpisu statutarne pogodbe je bil soglasen

Velik korak k uresničitvi ustavnih dopolnil

Ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela pomeni nadaljni razvoj samoupravnih odnosov. Pomeni približanje samoupravljanja neposrednim proizvajalcem, pomeni preprečitev proti ustavnih teženj ki smo jim bili v preteklosti često priče. Odločanje o vseh pomembnih zadevah se bo tako premaknilo z nivoja podjetja na posamezne temeljne organizacije združenega dela, kjer bo zagotovljen lažji in boljši vpliv vseh zaposlenih na vsakršne odločitve. Odpravljajo se torej posredniško odločanje redkih delegatov, ki so posamezne obrate zastopali v delavskem svetu. V delavskih svetih TOZD bodo delavci lažje povzdignili svoj glas in prisluhnili besedam drugih. Namesto 30 ljudi, ki so zastopali 1000 članski kolektiv bo 30 ljudi zastopalo 300 članski TOZD. To razmerje pa bistveno spreminja stare odnose in omogoča dejanski vpliv delavca na vse odločitve. V nobenem primeru torej ne moremo govoriti o razcepljenju podjetja oziroma kolektiva, govorimo lahko le o čvrstejši povezavi na bolj zdravih in trdnjših osnovah.

Seveda pa smo z ustanovitvijo TOZD premagali šele prvo stopnico pri uveljavitvi ustavnih dopolnil v praksi našega podjetja. Dejansko vsebinsko bodo TOZD dali šele samoupravni sporazumi in dosledno izpeljane spremembe na vseh področjih, spremembe, ki nam jih narekujejo interesi vseh in vsakogar. Prav te obsežne in zahtevne naloge nas čakajo v obdobju do konca letošnjega leta. Treba je urediti medsebojne odnose, kar najbolj ustrezno razdeliti premoženje podjetja, urediti politiko nagrajevanja tako, da nihče ne bo prikrajšan, se dogovoriti o zadevah, ki jih bo še vedno potrebno reševati na nivoju podjetja (investicije) in podobno. Skratka, čaka nas še izredno dinamično in zahtevno področje dela. Vsega tega dela pa se bo treba lotiti brez odlašanja, saj morajo TOZD dejansko in z vsemi pravicami in dolžnostmi zaživeti že ob začetku leta 1974.

Ne bomo smeli pozabiti niti na rešitev vprašanja minulega dela, ki smo ga z dodatkom na leta službe dokaj neustrezno rešili, ne bomo smeli pozabiti niti na dosledno delo komisije za samoupravno delavsko kontrolo, ki so jo zbori izvolili.

Z zaključkom zborov in ustanovitvijo TOZD smo torej naredili velik korak in trdno stopili na pot uveljavitve ustavnih dopolnil. Vendar moramo ob vseh teh pozitivnih stvareh spregovoriti tudi o nekaterih napakah in senčnih straneh, ki so ob zborih ponovno prišle na površje. Že večkrat smo lahko v Aero ugotovili dokaj nizko stopnjo

razredne zavesti delavcev. Žal tudi tokrat ni bilo drugače. Kako naj sicer poimenujemo prenizko udeležbo delavcev na zboreh, ki so resnično odločali o najbistvenejših problemih našega življenja in dela. Res je, da je veliko delavcev prišlo na zборе. Njim naša kritika ne velja. Velja pa vsem tistim, ki jih na zборе ni bilo, tistim, ki so lahko veselo odšli domov eno uro prej kot ponavadi, tistim, ki se za svojo bodočnost, ki je v bodočnosti kolektiva, niso pobrigali niti toliko, da bi svojega sodelavca vprašali, za kaj sploh gre. Nehote se nam je vsiljevala misel, da še dandanes marsikoga ne zanima nič drugega kot to, kako debela bo kuverta, ki jo bo dobil petnajstega. Ali res nismo zainteresirani za to, da bi so odločali, da bi vsi sodelovali v samoupravnih procesih, kontroli in samokontroli, ali nam še vedno ni vsem jasno, da je od našega dela odvisen naš dohodek? Prepričani smo, da dandanes nihče več noče biti manipuliran subjekt odločanja. Kje so torej vzroki za to, da so bili naši zbori komajda sklepčni. Upamo, da ne v miselnosti: »saj je vseeno, če gremo ali ne. Tako ali tako bodo naredili po svoje.«

Težko je govoriti o vzrokih slabe razredne zavesti. Vzrokov za neudeležbo na zboreh je veliko. Eni so bolj, drugi manj banalni, tretji so globlji

in razumljivejši. Med slednjimi je gotovo tudi slaba obveščenost. Marsikdo se bo ob teh vrsticah skeptično nasmehnil, »češ, kaj ga lomi, saj smo vendar storili vse«. Toda, ali smo res storili vse? Trdim, da nismo! Trdim, da je prav v tem del vzroka slabe udeležbe! Res je, da smo v Našem Aero skozi vse lanko in letošnje leto pisali o uvajanju ustavnih dopolnil, res je, da smo izdali odlično in obsežno analizo pogojev za ustanovitev TOZD, res je, da je naš tisk in RTV poln razlag o pomenu ustavnih dopolnil, res je tudi, da smo na zборе pozivali s plakati in osebni vabil. Nečesa pa vendar nismo storili! Delavcem smo premalokrat spregovorili na njihovem delovnem mestu. Nismo jim razložili, kaj bo novega pri njihovem stroju, kaj pomeni TOZD za njihove kuverte, kaj pomeni TOZD za njihovo delo in počutje v kolektivu. To je v časopisih in analizah nemogoče storiti. To bi lahko storili le neposredno na delovnem mestu, v obratih in oddelkih. Pray to najbolj neposredno in najučinkovitejšo obliko obveščanja pa smo zapomnili. Krivi smo vsi! Tako sindikat, kot nosilec interesov delavskega razreda, krivi so člani delavskega sveta, ki bi zaradi svojega položaja morali s kolegi razpravljati o teh vprašanjih, krivi so člani ZK, krivi so oddelkovodje in obra-

tovodje. Prav ti so zatajili in pomanjkanje njihovega samoiniciativnega angažiranja je krivo, da danes ugotavljamo nizko stopnjo delavčeve osveščenosti in slabo razredno zavest.

No, morda zveni kritika preostro. Zbori so za nami in vsaj tisti, ki so zagotovili sklepčnost zborov so lahko na svojo zavest ponosni. Storili smo velik korak naprej in morda bo kdo rekel, da s tole kritiko delamo iz muhe slona. Vendar ni tako! Ljudi, ki bodo s svojimi glasovi pripomogli k resničnemu samoupravljalškemu vodenju TOZD, moramo pritegniti k plodnejšemu sodelovanju. To pa je naloga vseh in ne le tistih, za katere danes ugotavljamo, da niso osveščeni. Za nadaljnje delo nam ostane le, da POSTAVIMO ZAHTEVO po tem, da vnaprej zagotovimo boljše sodelovanje in medsebojno obveščanje VSEH ČLANOV KOLEKTIVA. Kajti tudi tisti, ki na zbore niso sodelovali, bodo že jutri odločilni nosilci samoupravnih pravic in dolžnosti. Naša naloga je, da jih za opravljanje njihovih nalog ustrezno usposobimo. Le tako bomo zagotovili napredek, zdrave medsebojne odnose, le tako se bomo izognili medsebojnim očitkom in nesporazumom. In ta naloga ne more biti nikomur od nas pretežka.

Osnovni vidiki gospodarjenja v občini Celje

Ze pred časom je občinski komite ZKS Celje pripravil obširno analizo razvoja gospodarstva v občini Celje od leta 1965 dalje in prikazal uresničevanje plana srednjeročnega razvoja občine Celje v prvih dveh letih. Iz analize povzemamo v skrajšani obliki nekaj najbolj zanimivih ugotovitev, ki prikazujejo dosedanje gospodarski razvoj. Analiza še posebej poudarja vprašanje, v koliki meri so kolektivi ter njihova vodstva usposobljeni za tako usmeritev, ki zagotavlja gospodarsko uspešnost in s tem krepitve materialne baze samoupravljanja.

Analizo so pripravili za razdobje od leta 1965 do 1972, zato bomo vse primerjave posredovali za ti dve leti.

Rast celotnega dohodka z indeksom 360 in družbenega proizvoda z indeksom 328 v občini Celje je bila razmeroma ugodna, saj ni odstopala od rasti na nivoju SR Slovenije, bila pa je mnogo nižja kot v širši celjski regiji.

Udeležba celotnega dohodka občine Celje v gospodarstvu SR Slovenije je ostala nespremenjena (5,47 oziroma 5,48), medtem ko se je udeležba družbenega proizvoda zmanjšala s 5,25 na 4,83. Tudi udeležba podjetniške akumulacije v SR Slovenije se je zmanjšala od 5,29 na 4,50.

Število zaposlenih se je v občini Celje povečalo za 17 %, medtem ko znaša to povečanje v SR Sloveniji 18 %.

Iz podatkov v analizi je razvidno, da je pričelo gospodarstvo v občini Celje po gospodarski reformi 1965. zaostajati za razvojem nekaterih drugih središč v SRS. Na podpoprečne rezultate je še posebej vplivala bazična industrija z zastarelo tehnično opremljenostjo.

Za Aero v analizi ugotavljajo v prikazu »Delitev dohodka« negativno odstopanje od delitvenih družbenoekonomskih izhodišč SRS v letu 1972.

K tej ugotovitvi naj dodamo nekaj pojasnil: predvsem moramo upoštevati položaj, v katerem se je znašel Aero z ozirom na prerezpodelitev dohodka oziroma zamrznjene prodajne cene od leta 1969. V tem času sta bili dve devalvaciji in več revalvacij, ki so vplivale na obšuten porast vrednosti osnovnih surovin.

Prav tako so se podražili nekateri domači materiali, zlasti pa so se dvignili splošni stroški. Posledica takih gibanj na trgu je stalno zmanjševanje akumulacije Aera, njen del pa se preliva v bazna in druga področja gospodarstva. Seveda ne moremo mimo ugotovitve, da je prerazporeditev dohodka zahtevala veliko aktiviranje notranjih proizvodnih sil, ki so z znatnim povečanjem obsega proizvodnje pozitivno vplivala na ublažitev zunanjih negativnih posledic.

V sami delitvi osebnih dohodkov se je delovna skupnost Aera držala samoupravnega sporazuma, razlika v stopnji rasti izplačanih osebnih dohodkov pa se nanaša na dvig življenjskih stroškov.

S svojo udeležbo je Aero uvrščen med važnejše gospodarske organizacije na področju celjskega gospodarstva. Zanimiva je ugotovitev, da ustvarja Aero tri in pol krat večjo podjetniško akumulacijo na celotni dohodek kot industrija celjske občine in da od celotne podjetniške akumulacije v občini Celje ustvarja Aero več kot četrtino.

Marjan Nunčič

NAŠIM ANKETIRANEC SMO TOKRAT ZASTAVILI VPRAŠANJA V ZVEZI Z USTANOVITVIJO TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA V AERU, ZANIMALO PA NAS JE TUDI, KAJ PRIČAKUJEJO OD URESNIČITVE USTAVNIH DOPOLNIL.

Andrej WIEGELE — mehanična delavnica — TOZD Kemija Celje.

»V podjetju še nisem dolgo in le težko kaj rečem. Čudno pri izvajanju ustavnih dopolnil se mi zdi, da za tako politiko niso dali pobude neposredni proizvajalci, temveč je ta prišla »od zgoraj«. Mislim, da se vsaj v bližnji prihodnosti še ne bo dosti spremenilo. Delo se bo le toliko olajšalo, kolikor bodo imeli delavci več besede.«

Karin KVEDER — poenter v obratu jasnita — TOZD Kemija Celje.

»Predvsem mislim, da bomo boljše in več proizvajali. Delavci bodo imeli večji vpogled v proizvodnjo in upravljanje TOZD. Z delavsko kontrolo pa bomo bolj na tekočem, kaj se v posameznih TOZD dogaja. Za boljše delo pričakujem boljše plačo, več sredstev za stanovanja, rekreacijo in reševanje socialnih problemov.«

Cveto GLAVAN — knjigotisk v TOZD grafike.

»Od naše TOZD pričakujem boljšo organizacijo proizvodnje, boljše delovne razmere v

našem oddelku in seveda tudi boljše dohodke. Zbor delavcev je bil dovolj informativen, vendar je bila udeležba slaba.«

Marjan POZNIČ — stavnica TOZD grafika.

»Pričakujem, da bo imel delavec — samoupravljelec večji vpogled v poslovanje in več besede pri odločanju. Razen tega bo moral TOZD več narediti sam in se manj zanašati na druge. Z dobro organizacijo dela in več samodiscipline pa nam bo to uspelo. Nad zborom delavcev sem bil razočaran. Odvijal se je hitro,

udeležba je bila slaba. Pričakoval sem več pripomb, diskusije... Ne vem ali je krivo premajhno zanimanje delavcev ali pa strah, da bi se komu zamerili.«

Karli WIEGELE — mehanična delavnica — TOZD Kemija Celje.

»Temeljne organizacije združenega dela uvajamo v Jugoslaviji kot prvi na svetu, zato preizkušamo nekaj, za kar ne vemo, kako se bo obneslo. Seveda pričakujemo vse najboljše.

Idea TOZD je dobra, ker delavci sami odločajo o dosežkih svojega dela. Pričakujem boljše poslovanje in boljše produktivnost, s tem v zvezi tudi boljši zaslužek. Kljub temu se marsikdo počuti kot pozikusi zajček.«

Bojan ŠALAMON — vzorčevalec v službi kakovosti — TOZD Skupne službe:

»Ustanovitev TOZD pomeni vsekakor napredek v samoupravljanju. Prepričan sem tudi, da se bo povečala proizvodnja, saj bomo imeli delavci interes čim več in bolje proizvajati. Verjetno bo v začetku več napak, saj je vsak začetni korak najtežji. Mislim pa, da se bodo eventualne razlike s časom izravnale ter da bomo dosegli primerno in pravično delitev dohodkov.«

Jamnik Franc — pomočnik belilca — TOZD tovarna celuloze

V tovarni celuloze se glede organizacije ne bo nič spremenilo, ker bo celotna tovarna en TOZD.

Ker sem v tovarni celuloze zaposlen malo časa, še ne sodelujem v organih upravljanja. Predstavljam si sodelovanje v neposrednem upravljanju na zborih, ki bi jih lahko organizirali po oddelkih ali več oddelkov skupaj.

Čadež Franc — obratni laborant — TOZD tovarna celuloze

Glede na to, da je tovarna celuloze že sedaj samostojna organizacija — pravna oseba in ker bo v bodoče celotna tovarna ena TOZD, ne bo bistvenih sprememb.

Od ustanovitve TOZD pričakujem neposrednejše sodelovanje v upravljanju. Mislim, da bi bilo to izvedljivo prek zborov, ki bi se lahko organizirali po posameznih izmenah, kar ponekod že prakticirajo. Lahko pa se zbori skličejo tudi po oddelkih. Delegatski sistem ne more v celoti rešiti tega vprašanja, ker je to v bistvu le razširjeni delavski svet.

Srečko TOFAN — knjigotisk TOZD Grafika.

»Mislim, da bi se v naši TOZD morala izboljšati organizacija dela in delovne razmere same. S tem bi se izboljšala kvaliteta dela in osebni

dohodki. O našem zboru le to, da je bil dovolj informativen, da pa nanj ni prišlo dovolj ljudi.«

Franc FRIC — sestavljalec mas obrat impregniranih papirjev — TOZD Kemija Celje.

»Menim, da bo z ustanovitvijo TOZD upravljanje bolj pristopno delavcu oziroma neposrednemu proizvajalcu, s čimer bodo njegovi interesi bolje zastopani. Vse to bo torej koristno zanj in za celotno družbo. Osebnostno pričakujem, da se mi bo ves vložen trud izplačal. Tako tudi ostalim. To pomeni, da ob dobrem delu pričakujemo večjo nagrado.«

OV OSEBNE VESTI

V POKOJ SO ODŠLI

JOŽE PIRH — se je v 56. letu starosti invalidsko upokojil. V podjetju je bil zaposlen od 1. julija 1947 dalje. Sprva je bil vratar, ker pa si je želel napredovati, je končal tečaj za kurjača in 1962. postal kurjač avtomatskih kotlov. Na tem delovnem mestu je ostal vse do svoje upokojitve. Jože je

vseskozi vestno in marljivo delal.

Za njegovo delo se mu zahvaljujemo in kličemo — še na mnoga leta.

V letu 1973 se je v Tovarni celuloze upokojilo že več delavcev. Nekateri od njih so delali v tovarni že pred vojno, vsi pa so bili tu neprekinjeno zaposleni od osvoboditve dalje.

KASTELIC Franc, rojen 1910. Pred vojno je delal pri raznih gradbenih podjetjih. V tovarni se je zaposlil po osvoboditvi in ostal neprekinjeno zaposlen vse do upokojitve. Sprva je opravljal razna fizična dela. Dolga leta je bil pri nakladalcih celuloze, kjer je

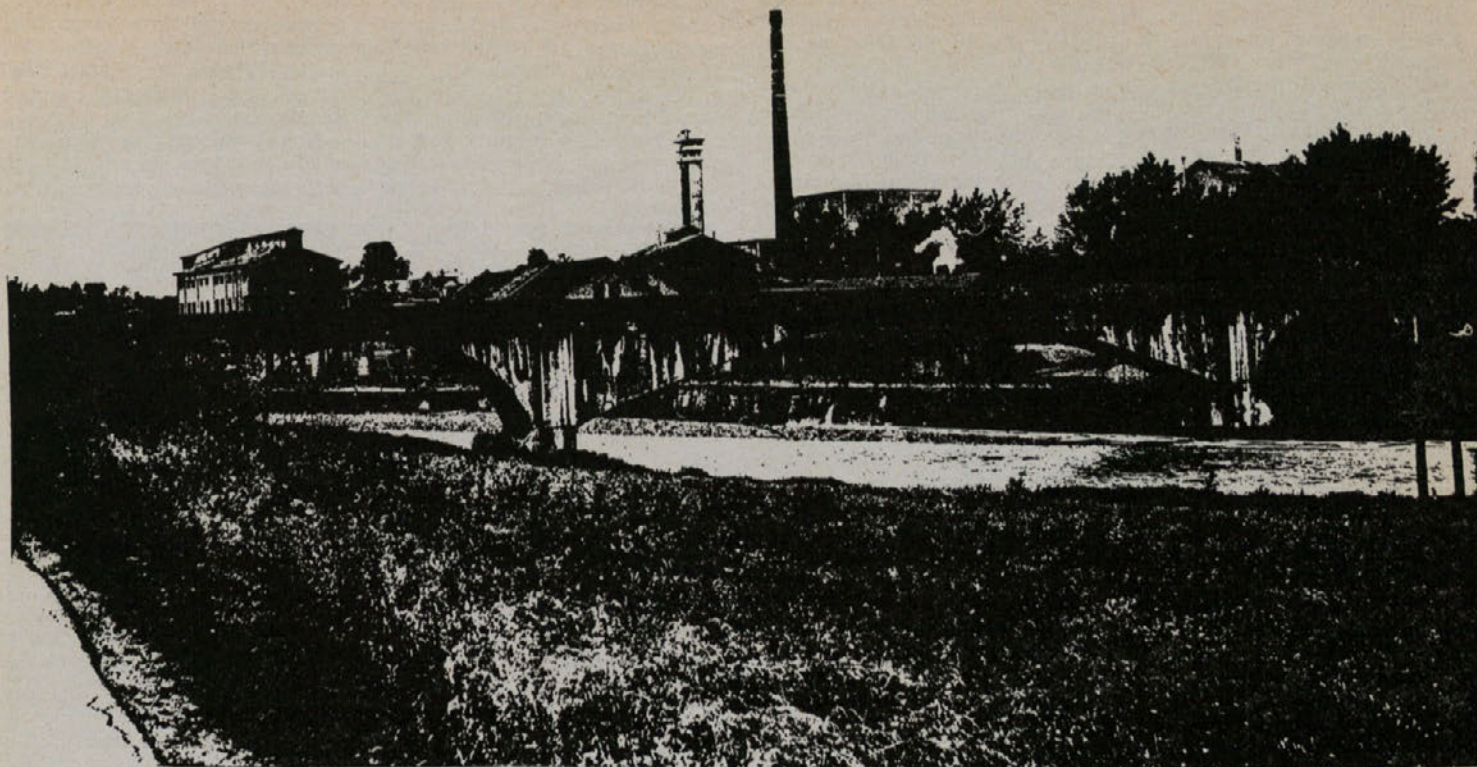
napredoval za vodjo nakladalcev. Zadnja leta zaposlitve pa je bil prevzemalec lesa. Leta 1971 je bil med nagrajenci za 25 let neprekinjenega dela v tovarni. Več let je aktivno deloval v organih upravljanja in družbenopolitičnih organizacijah tovarne. Med sodelavci je bil priljubljen zaradi dobrih tovariških odnosov.

KISOVEC Ivan, rojen 1913. leta. V tovarni se je zaposlil že leta 1929 in ostal zaposlen do odhoda v NOB. V začetku je opravljal razna fizična dela, pozneje pa je napredoval do VK kuharja celuloze in do izmenskega delovodje. Svoja napredovanja je dosegel z izredno vestnostjo in marljivostjo

pri delu. Vajen trdega življenja in dela je zelo spoštoval dosledno izpolnjevanje dolžnosti in to zahteval tudi od svojih sodelavcev. Še posebej so njegova zanesljivost in organizacijske sposobnosti prišle do izraza pri raznih izrednih akcijah, kot na primer pri rednem letnem remontu. V NOB se je vključil že aprila 1943. Po osvoboditvi je ostal nekaj časa v upravnih službah, nato pa se leta 1947 ponovno vrnil v tovarno ter ostal v njej neprekinjeno zaposlen vse do upokojitve. Lansko leto je bil med nagrajenci za 25 let neprekinjenega dela v tovarni. Čeprav je letos doživel težjo prometno nesrečo, je

(Nadaljevanje na 5. strani)

OBISKALI SMO TOVARNO CELULOZE MEDVODE

Tovarna celuloze v Goričanih pri Medvodah

Kako se je rodila današnja tovarna

Prvi začetki ročnega izdelovanja papirja v Goričanih pri Medvodah segajo v leto 1763, ko so v slikoviti vasi ob Sori postavili prvi mlin za papir. Temu je kmalu sledila manufaktura, leta 1865 pa se je s postavitvijo papirnega stroja tu pričela strojna proizvodnja papirja. Najzaslužnejši mož za razvoj papirne industrije v Goričanih je bil podjetnik Fidelius Terpine, ki je po požaru, ki je uničil celoten obrat, na dražbi odkupil podjetje. Kmalu je proizvodnja papirja spet stekla, poleg papirnega stroja so postavili tudi brusilnico. Rodilo se je velepodjetje Vevče—Goričane—Medvode. Vsi poznejši lastniki teh papirnic niso uspeli preiti okvirov, ki jih je še v 18. stoletju zastavil Terpine.

Protí koncu 19. stoletja je te papirnice prevzela družba Leykam — Josefstahl iz Graza, ki je v Goričanih postavila tovarno celuloze.

Zaradi želje po koncentraciji papirne proizvodnje v Vevčah, je v stari Jugoslaviji delniška družba Združene papirnice Vevče—Goričane—Medvode 1931. leta ukinila proizvodnjo papirja v Goričanih in s tem tovarno specializirala za proizvodnjo celuloze.

Leta po osvoboditvi so bila precej dinamična. Po obnovi podjetja je tovarna celuloze v Goričanih nekaj časa poslovala samostojno, že leta 1947 pa se je z vevško papirnico združila v eno podjetje, vendar ne za dolgo. Že 1950. se je Tovarna celuloze ponovno osamo-

svojila. Kot samostojno podjetje je nato Tovarna celuloze poslovala vse do leta 1962. V tem obdobju so v Goričanih postavili že četrti kuhalnik za kuhanje celuloze, postavili novo čistilnico lesa in uredili mehaniziran lesni prostor.

Že v letu 1959 so v tovarni izdelali investicijski program za rekonstrukcijo in povečanje proizvodnje celuloze ter postavitev papirnega stroja. Republiški organi so sicer odobrili investicijo, ki bi omogočila proizvodnjo 6.000 ton papirja in 24.000 ton celuloze, vendar so lahko realizirali le prvo fazo prve etape investicije. To je omogočilo izboljšanje delovnih pogojev, ne pa tudi bistvenega povečanja proizvodnih kapacitet.

V pogojih tržnih zaostretev, gospodarske reforme in ostalih ukrepov tovarna ni mogla sama izpeljati investicije. V želji, da bi program le realizirali, so v Goričanih navezali stike s papirnico Vevče in se z njo 1962. leta združili. Program združitve je obsegal investicijo v povečanje kapacitet proizvodnje celuloze.

Vse do leta 1970 v skupnem podjetju ni prišlo do realizacije izgradnje celulozne tovarne. Edina investicija v Goričanih je bila rekonstrukcija obrata za proizvodnjo pinotana, ki pa jo je izvedla tovarna sama.

Zaradi pomanjkanja sredstev in razumevanja za nadaljevanje izgradnje tovarne celuloze v skupnem podjetju

Združene papirnice Ljubljana, so v Goričanih poizkušali pritegniti k sodelovanju še ostale papirnice in nekatere inozemske partnerje. V želji, da bi olajšali uresničitev programa izgradnje surovinske baze v Goričanih, je prišlo v letu 1970 do sporazumne izločitve Tovarne celuloze Medvode iz Združenih papirnic Ljubljana. K sodelovanju so poleg papirnic Vevče, Količevo, Sladki vrh in nekaterih inozemskih partnerjev pritegnili še gozdna gospodarstva, kot dobavitelje osnovnih surovin. V novo nastali situaciji, do katere je

prišlo s pripavo srednjeročnega programa razvoja slovenske papirne industrije, pa se je načrt izjalovil. Tovarna celuloze je edino rešitev, ki zagotavlja razvoj in napredek podjetja našla v sanaciji obstoječih kapacitet za proizvodnjo celuloze in v preusmeritvi v finalizacijo — proizvodnjo papirja. Prav ta odločitev pomeni za medvoško tovarno celuloze velik preobrat. V svojem okviru bo tako združevala proizvodnjo osnovnega materiala za papir — celuloze in proizvodnjo visokokvalitetnih vrst papirja.

Od lesa do celuloze

Vsakemu laiku je nekoliko nerodno pri duši, ko pride prvič v novo okolje, in želi kar na dušek izvedeti vse ali vsaj čim več o tem novem. Tudi sam nisem izjema. Ko sem mimo čudovitega goričanskega gradu koračil proti vhodu v Tovarno celuloze, mi ni bilo nič kaj prijetno pri duši. Tudi vam verjetno ne bi bilo, če do tistega dne celuloze še videli ne bi. Vse kar sem vedel je bilo, da pride v tovarno les iz nje pa celuloza. Kakšna je ta oziroma kako izgleda, se mi še sanjalo ni.

No moja zadrega je bila kmalu preč. Še zadnji sledovi sramu pa so izginili, ko mi je delovodja v Tovarni celuloze, Miloš Petrovac, stisnil roko in mi dejal: »Ti že razkažem našo tovarno. Ti mi le povej, kaj te zanima.« In ko sem mu dejal da sem že po naravi zelo radoveden, ter da bi rad izvedel čim več, se je le nasmešnil

in dejal: »Že prav, vse ti bom pokazali, vse razložili.« In so mi res.

Odšla sva na ogled. Moji prvi vtisi so bili dokaj zmedeni. Kamorkoli si pogledal, kupi lesa, nasekanega in v hlohah, gruče delavcev, ki so hiteli na vse strani, vonj po kislini...

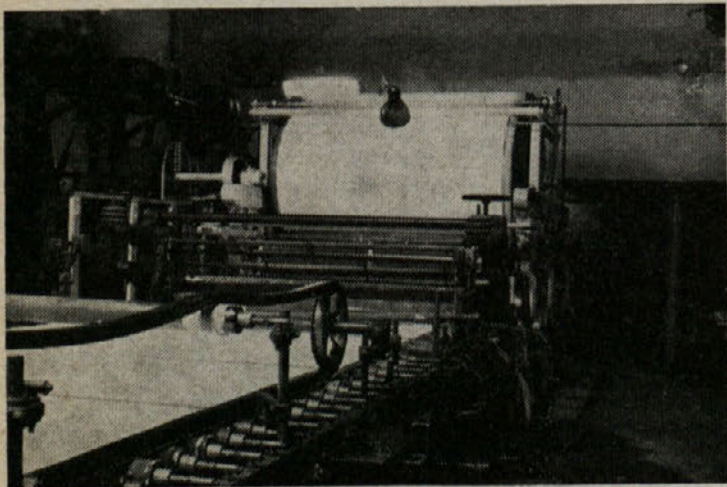
(Nadaljevanje na 2. strani)

Les je osnovna surovina za proizvodnjo celuloze. V Medvodah ga ne manjka, saj ga imajo na zalogi preko 50.000 prostorskih metrov, kar predstavlja zalogo za več kot tri mesece nepretrganega dela. To pa je za naše razmere zelo veliko. Lesa v Medvodah nikoli ni manjkalo. Tovarna sama leži sredi gozdov, na izredno ugodni prometni legi. Gozdna gospodarstva so jim vedno rada dobavljala les, saj od gozda do tovarne ni daleč, s tem pa so tudi stroški nižji.

Les potuje od skladiščnih prostorov v oddelek priprave lesa, kjer velike hlode razseka in izločijo slab in neuporaben les. Tako pripravljen les gre nato po ceveh v oddelek, ki mu pravijo »kuhinja«. Po pravici si je zaslužil to ime. V štirih ogromnih kotlih, od katerih so trije že prava muzejska znamenitosti, saj so jih v drugih tovrstnih tovarnah že davno nadomestili s sodobnejšimi, se les ob dovajanju kisline in vročine (145°C) skuha. Po enajstih urah kuhe pride iz ogromnih kotlov kuhan les oziroma celuloza, ki pa jo je treba za uporabo še temeljito obdelati, saj je v tej fazi še polna grobih vlaken in neobeljena.

TRIJE DELAVCI SKRBE, DA JE VSELEJ DOVOLJ KISLINE

Kislina je poleg lesa ena najvažnejših surovin v proizvodnem postopku. V Medvodah jo pridobivajo sami. Visok stolp je napolnjen s pirinom iz katerega pridobivajo tako imenovano stolpno kislino. Celoten postopek opravljajo le trije delavci, ki skrbijo, da celotno delo v redu poteka. Seveda delo pri kislinskem stolpu ni prijetno. Zrak je poln kislinskih hlapov, močna kislina naredi veliko škode in stalni remontni so nujni, saj kislina razžre celo nerjavečo kovino.

Stroj za sušenje celuloze je zelo podoben papirnemu stroju

SORTACIJA IN BELILNICA

V oddelkih sortirnice in belilnice se opravi predzadnja faza pretvorbe lesa v celulozo. Kuhan les iz kuhinje priteka v sortirnico, kjer ga stroji pretolče in razvlakni. Od tod odhajajo v nadaljni postopek le drobna in fina vlakna. Vse ostalo se izloči. Oddelek sortirnice je visoko mehaniziran. Celotno delo opravlja tu le en delavec.

Naslednja faza obdelave je v belilnici, ki je tudi mehanizirana. Za nemoten potek dela skrbita le dva delavca, pa še ta sta mi v šali omenila, da jima je včasih dolgčas, saj je njuna naloga le v tem, da nadzirata beljenje, ki poteka v treh velikih stolpih. V prvem, klorinem, odstranijo iz celuloze ves lignin. Klorirana celuloza rumene barve nato nadaljuje svojo pot v drugi stolp, kjer se po dveh urah obdelave z natrijevo lužino alkalizira in postane rjavkaste barve. V zadnjem hipokloridnem stolpu se nato izvrši beljenje in še zadnje izločanje nekoliko trših in debelejših vlaken.

LES JE POSTAL CELULOZA

V zadnji fazi dela, ki je na izjemalnem stroju, ima rado vedne kaj videti. Iz velikih šob doteka v stroj obeljena celuloza, ki se odceja in suši. Z velikih valjev teče nepretrgan trak osušene celuloze na navijalo, kjer celulozo, podobno ogromnemu pivniku, navijajo v role. Od tu potuje medvoška celuloza v vse večje domače papirnice, v Italijo in drugam. Smreke, ki so se še pred tedni bohotile na Jelovici, so se spremenile v celulozo.

POLEG CELULOZE TUDI PINOTAN

Priznati moram, da sem bil po ogledu proizvodnih obratov celuloze že krepko utrujen. Tako bi skorajda pozabil vprašati prijaznega Miloša za pinotan. Slišal sem bil namreč, da poleg celuloze v Medvodah proizvajajo tudi tega in že preden sem se odpravil na pot sem

si zabeležil, da je treba tudi o pinotanu izvedeti kaj več. K sreči Miloš ni pozabil. Povedal mi je množico stvari o tem odličnem vezivnem sredstvu, ki ga uporabljajo v cementarnah, gradbeništvu, agronomiji, živilski industriji in še kje. Pinotan je stranski proizvod. Surovina zanj je zastonj, saj za proizvodnjo tega artikla izkoristijo odpadno lužnico, ki o-

Ni me začudilo, ko mi je Miloš povedal za načrte, da bi predelavo lužnice v pinotan še izpopolnili in s tem na svoj način prispevali tudi k boju za bolj snažno človekovo okolje. Odpadna lužnica, ki neizkoriščena odteka v Soro, to namreč krepko onesnaži.

Nekaj debelih ur sem »ukradel«
Milošu, ki mi je tako prijazno razkazal tovarno. Za-

Miloš mi je ob zaključku ogleda tovarne pokazal še lepo navite bale celuloze

stane od proizvodnje celuloze. Prav zaradi tega in zaradi sorazmerno majhnih investicij, ki so potrebne za nabavo potrebne strojne opreme, je obrat izredno rentabilen. Žal v Medvodah še ne morejo izkoristiti vse lužnice, tako da je še veliko odteka neizkoriščene.

to sva se prav na hitro poslovala in si zaželela na skorajšnje svidenje. Miloš je odhitel z debelim kupom knjig kdove kam, jaz pa sem, bogatejši za nekaj znanja in z dobro napolnjeno beležnico, spet prekoračil most čez Soro in se odpravil proti Celju.

Medvoška srečanja

V tem sestavku sem se namenil govoriti o ljudeh, ki delajo v tovarni celuloze. Seveda je v kratkem članku težko oziroma nemo goče predstaviti celoten kolektiv. Zbral sem le nekaj vtisov iz pogovorov z ljudmi iz neposredne proizvodnje, ki sem jih srečal ob svojem obisku v Medvodah. Pogovor je z vsemi potekal izredno prisrčno in prijazno, naravnost presenečen sem bil, ko nisem naletel na nobeno zadržanost ali lažno sramežljivost, ki sem ji marsikje drugje pogosta priča.

V »kuhinji«
me je pozdravil Niko Dime. Ko sem ga povprašal po njegovem mnenju o skupni bodočnosti združenih kolektivov in o položaju v tovarni celuloze, ni s svojim odgovorom prav nič okleval. »Z integracijo smo doslej povsem zadovoljni«, mi je dejal. »Upajmo, da bo uspela, saj bomo od nje največ imeli prav za zaposleni. Sadovi integracije bodo zagotovili razvoj podjetja, ta pa bo sam po sebi prinesel mnogo ugodnosti, med drugim tudi boljše osebne dohodke. Pri nas večjih težav ni, skrbi me le izredno močna fluktuacija, saj iz dneva v dan prihajajo v podjetje novi ljudje, že čez nekaj mesecev pa se od nas poslovijo. Gre predvsem za nekvalificirano delovno silo, ki je pri nas precej potrebujemo. V našem oddelku še ne pričakujemo, da bo kmalu

Niko Dime

prišlo do sprememb na boljše. Najprej mora steči proizvodnja papirja, ko pa bo ta pričel vračati denar, bomo morda prišli na vrsto tudi mi. V 11 letih, kolikor sem zaposlen v »kuhinji«, se ni spremenilo še nič. Sicer pa sem s svojim delom zadovoljen, saj se v tem oddelku zelo dobro razumemo. Dobri medsebojni odnosi pa so tudi pogoj za dobro delo. (Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)
Mnenje vseh zaposlenih in ne le nas v kuhinji je: več bomo delali, več bo narejenega, bolj bomo zaslužili. Integracija z Aerom je osnova, ki nam bo dala možnosti za boljše delo.

Med pogovorom so se nama pridružili še ostali zaposleni iz »kuhinje«. Kmalu so se vloge spremenile. Nič več nisem jaz izpraševal, vse češče sem moral odgovarjati na vprašanja o Aeru, naših delavcih, razpoloženju v kolektivu, o tem, kako mi gledamo na integracijo s tovarno celuloze in podobno. Ko smo tako prijetno kramljali, se nam je pridružil še **Blazimir Stefanović** ali Blaž, kot so prijatelji poslovenili njegovo ime. V Medvode je prišel za bratom in se tu zaposlil, ker mu težavne razmere doma niso dovolile, da bi končal šolanje na tehnični šoli. »Kmalu po mojem prihodu, sem dobil v tovarni pristne prijatelje. Naučil sem se slovenščine, si ustvaril tu dom in družino. Z delom in odnosi v kolektivu sem zelo zadovoljen. Združitev z Aerom pozdravljam, saj sem prepričan, da gre za združitev v obojestransko korist. Sicer

Blaž Stefanović

pa drugačnega mnenja pri naših delavcih ne boste našli. Vsi ljudje so bili prepričani v pravilnost te združitve. O tem zgovorno pričajo tudi izidi referendumov. Poznam množico ljudi, ki so prihajali z dopustov zato, da bi izrekli svoj »DA« za združitev. Sam sem bil prav v času referendumov bolan, pa sem vseeno prišel in glasoval, saj sem s tem glasoval za naš boljši jutri, za večjo proizvodnjo, boljši razvoj. Sami bi bili nemočni, združeni bomo uspeli. To je prepričanje celotnega kolektiva tovarne celuloze.

Podobno so mi govorili v vseh oddelkih. **Alojz Avguštin, Janez Križnar in Andrej Kozamernik**, ki skrbijo, da je vedno dovolj kisline za proizvodnjo celuloze, sicer niso bili tako zgovorni kot njihovi tovariši, vsi pa so mi dejali: »Referendum o združitvi je bil za nas življenjskega pomena. Prepričani smo, da bo integracija prispevala k razvoju obeh podjetij. Celuloze imamo dovolj, sedaj bomo imeli še papir. Samo zadovoljni smo lahko.«

Edo Zupan, ki mi je povedal vse o poteku dela v sortirnici, pa mi je dejal: »Vsi smo zadovoljni z integracijo, saj je bil že skrajni čas, da v Med-

Alojz Avguštin, Andrej Kozamernik in Janez Križnar pred kislinskim stolpom

vode ponovno dobimo proizvodnjo papirja. Smo papirni čarji in škoda bi bilo opustiti tradicijo. Govorjenja je bilo dovolj, obljub tudi. Marsikaj so nam že obljubljali, le dejanj smo pogrešali. No sedaj kaže res najbolje. Proizvodnje pa-

Edo Zupan razlaga potek beljenja celuloze

pirja se ne bojimo, saj nam manjka le nekaj prakse, te pa ni težko dobiti. Pred seboj imamo sedaj jasen cilj, jasne perspektive. Vsega tega pa smo doslej pogrešali. Tovarna sama ne bi mogla uspevati. Čeprav celuloze vedno primanjkuje, golo vztrajanje pri proizvodnji samo tega artikla ne vodi nikamor. Ko bo v že dolgo pripravljenih prostorih, izgrajenih nalašč zanj, res stal papirni stroj, nas ne bo več strah.

Edo Bohinc, predsednik ZM in navdušen športnik pa je še

pristavil: »Pa ne le v poslovnem pogledu, tudi drugače bi lahko sodelovali. Zlasti pri športu bi lahko veliko storili za razvoj dobrih medsebojnih odnosov.«

Njegova pobuda ni ostala brez rezultatov. V kratkem bomo organizirali več športnih srečanj, na katerih bo priložnosti dovolj. In imeti prijatelje v tako simpatičnem kolektivu je res lepo. To vam lahko potrdi kdorkoli od tistih, ki je že prišel v stik s komerkoli iz kolektiva naše tovarne celuloze.

Kdo je kdo v Medvodah

SLAVKO ZULE, direktor tovarne, rojen l. 1921, v tovarni zaposlen od l. 1968, po poklicu dipl. ekonomist.

DOMINIK TOMAŽIN, predsednik delavskega sveta tovarne, rojen l. 1933, v tovarni zaposlen od leta 1953, delovno mesto, pomočnik vodje proizvodnje celuloze, po poklicu kemijski tehnik.

Ing. ANTON HOLOZAN, predsednik poslovnega odbora tovarne, rojen leta 1937, v tovarni zaposlen od leta 1969, delovno mesto, vodja proizvodnje celuloze, po poklicu dipl. kemijski inženir.

ANDREJ ROZMAN, predsednik odbora za medsebojna razmerja tovarne, rojen leta 1937, v tovarni zaposlen od leta 1953, delovno mesto, vodja lesnega prostora in priprave lesa, po poklicu kemijski tehnik.

VLADIMIR BUH, sekretar osnovne organizacije ZK tovarne, rojen leta 1930, v tovarni zaposlen od leta 1963, delovno mesto, varnostni tehnik, po poklicu elektro tehnik.

Ing. ANTON URŠIČ, predsednik osnovne organizacije

sindikata tovarne, rojen leta 1921, v tovarni zaposlen od le-

ta 1972, delovno mesto, vodja nabave, po poklicu strojni inženir.

JAKOB GABER, predsednik tovarniškega aktivna Zveze borcev, rojen leta 1922, v tovarni zaposlen od leta 1960, delovno mesto, referent za gradbeništvo, po poklicu gradbeni tehnik.

ANTON BOHINC, predsednik mladinske organizacije tovarne, rojen leta 1947, v tovarni zaposlen od leta 1969, delov-

no mesto, električar za transportne stroje in avtoelektriko II, po poklicu elektromehaničar. Trpinc Gerta

Svečan podpis pogodbe o priključitvi

Nasmeh glavnega direktorja Aera inž. Mirana Mejaka ob podpisovanju statutarne pogodbe o priključitvi Tovarne celuloze, zgovorno priča o obojestranski zadovoljnosti z integracijo.

Pogodbo o priključitvi sta podpisala oba direktorja ter oba predstavnika delavskih svetov.

Po končani slavnostni seji in obilnem obedu so se člani delavskih svetov veselo zavrtili. Že ob pričetku skupnega življenja obeh kolektivov se je tako rodilo marsikatero novo prijateljstvo.

O nas so pisali

Medvode: nova tovarna? Celuloza in Aero skupaj

Tovarna celuloze iz Medvode se namerava združiti s celjskim Aerom

CELJE
Medvoški Tovarni celuloze so se odločili za združitev z Aerom. V Medvoški Tovarni celuloze so se odločili za združitev z Aerom. V Medvoški Tovarni celuloze so se odločili za združitev z Aerom.

Tovarna celuloze pojde k Aero?

DANES REFERENDUM V MEDVODAH

V tovarni celuloze v Goriscanih pri Medvodah imajo danes referendum, na katerem člani in delovne skupnosti odločajo o priključitvi k celjskemu podjetju Aero. V Medvodah so prepričani, da bo referendum uspešen.

Nezadovoljni Aerovci

Ceprev v podjetju AERO v Celju uspešno poslujejo, kolektiv ni preveč zadovoljen s cenami proizvodov, ki so zamrznjene že od leta 1969. Se posebno so nejevoljni, ker jim na domačem tržišču hodijo v zelje tudi tuji konkurenti, kot so Polkan in drugi. Ti tuji „vijavci“ nimajo zamrznjenih cen in imajo zaradi ugodne konjunkturo na trgu nekatero proizvode celo za 200 odstotkov dražje kot AERO. Tako zaradi zamrznjenih cen in velikega povpraševanja pobirajo preveč tuji in ne domači proizvajalci. Prav zaradi tega je jeza Aerovcev

Medvode: NOVI TEDNIK DA-ZA AERO

V torek, 17. aprila, je v Medvodah poteklo referendumsko glasovanje o združitvi Medvoške tovarne celuloze s celjskim Aerom. V Medvodah so se odločili za združitev z Aerom. V Medvoški Tovarni celuloze so se odločili za združitev z Aerom.

CELJE
Novi pogon — zajedničkim sredstvi. Saradnja — ratimlje-prenosi grad. i cu-su se-udine w Cu-ammo

Japonci pišejo o Aero

V japonskem dnevniku Nihon Keizai Shinbun objavili članek o napovednem sodelovanju Aera z japonsko firmo KANZAKI. Aera z japonsko firmo KANZAKI sodelujejo v ustanovitvi novega podjetja.

AERO IN TOZD

Zbori delovnih ljudi tovarne Aera so v ponedeljek, 2. maja 1978, skupaj s predstavniki TOZD in japonske firme KANZAKI, ustanovili novo podjetje. Zbori delovnih ljudi tovarne Aera so v ponedeljek, 2. maja 1978, skupaj s predstavniki TOZD in japonske firme KANZAKI, ustanovili novo podjetje.

Aero je postal večji
TOVARNA CELULOZE IZ MEDVOD K AERU

Odločili so se za »Aero«
V GORIČANSKI TOVARNI

(gk) MEDVODE, 18. — V tovarni celuloze Goriscane pri Medvodah so včeraj odločili o priključitvi k celjskemu podjetju »Aero«. Referendum je uspel, saj jih je od 297. zaposlenih glasovalo 281, med njimi 271 ali 91,2 odstotka za priključitev, 6 jih je bilo proti, 4 glasovnice pa so bile neveljavne. Nad dvesto let stara tovarna celuloza bo tako postala TOZD, moderna celjska kemikalna in grafična industrija. Aero, že med prvo razvojno stopnjo bo zgradil obrat za papir, ki bo imel 200.000 tona letne proizvodnje.

Početkom ove godine u celjskom kemijskom i grafičkom preduzeću AERO počela je redovna proizvodnja cinkooksidnoga papira, koji se upotrebljava za izradu elektrostatskih fotokopija. Cinkooksidni papir prvi je iz serije novih proizvoda, koje će ove godine početi AERO da proizvodi. Formula ovog papira proizvedena u laboratorijama novooformljene službe razvoja, koja je počela

AERO — CELJE
LADOST — CUPRIJA

Novi tednik
TOZD v Aero

Dopisujte v Naš Aero

(Nadaljevanje s 4. strani)
z močno voljo in odpornostjo
že skoraj premagal vse posledice
poškodb in upa na popolno okrevanje.

V tovarni je dolga leta aktivno deloval v raznih družbenopolitičnih organizacijah in organih upravljanja.

Ivan KNIFIC, rojen 1912. leta. Izučil se je za pleskarja. Kljub temu v tovarni ni opravljal pleskarskih del, ker je skoraj ves čas zaposlitve delal v obratu pinotan in je eden izmed veteranov tega obrata. V njem je vztrajal tudi v letih, ko še ni bilo modernih strojev in ko so bili delovni pogoji še izredno slabi. Z nezmanjšano silovitostjo je delal v tovarni od leta 1940 dalje. V zadnjem desetletju kot izmenjski vodja — izparilec, ki se je uspešno vključil v delo na sodobnejših strojih po rekonstrukciji tega obrata in v vedno bolj zahtevno tehnologijo.

Spadal je med tiste delavce, ki neradi menjajo delovno mesto in ki se tako navadijo na delo v svojem oddelku, da jim še na misel ne pride menjati delovno mesto ali obrat oziroma oddelek. Navadiš se na stroje, na sodelavce, na delovno mesto in vztrajaš. Ko je odhajal in se poslovil od sodelavcev nam je zatrjeval, da mu tudi v pokoju ne bo dolgčas, ker bo pomagal otrokom pri gradnji, pa tudi v svojem poklicu se še misli nekoliko udejstvovati.

Alojz KOŠENINA, rojen 1912. leta. Pred zaposlitvijo v tovarni je dolga leta delal pri železnici. V tovarni se je zaposlil leta 1954. Bil je med redkimi delavci, ki so celih 20 let vztrajali na težkih fizičnih delih na lesnem prostoru. In ne samo to, kljub svojim šestim križem je najvišje presegal normo ter mu niso bili kos niti najbolj izkušeni mlajši sodelavci. Sodelavci so ga spo-

štovali in cenili kot dobrega in izredno prizadevnega delavca, ki je s svojo marljivostjo veljal za vzor dobrega in požrtvovalnega delavca. Tudi v prostem času ni miroval. Sleherna prosta ura je bila v skrbi za družino izpolnjena z delom.

Avgust KRIŽAJ, rojen 1914. V tovarni se je zaposlil po osvoboditvi. Več kot deset let je delal v čistilnici lesa. Nato je dve leti opravljal delo pomočnika pri izžemalnem stroju. Zadnjih 14 let je bil praznilec snovnih jam. Dokler ni bila izvedena rekonstrukcija snovnih jam, je opravljal to delo pod izredno težkimi pogoji. Med sodelavci je bil zelo priljubljen zaradi svoje dobrodušne narave in tovariških odnosov. Zadnja leta mu je bolezen vedno bolj nagajala, tako da se je moral invalidsko upokojiti. Čeprav se je težko ločil od sodelavcev.

Stanko KRIŽAJ, rojen 1912. leta. Izučil se je za ključavničarja v letu 1930. Vsa leta po osvoboditvi je bil neprekinjeno zaposlen v tovarni. Večji del zaposlitve je delal na obdelovalnih strojih v kovinski delavnici kot VK strugar. Pri delu je bil vreden, marljiv in zanesljiv, čeprav je bil v zadnjih letih bolj šibkega zdravja. V NOB je sodeloval od aprila 1943. do osvoboditve, nato pa ostal v JLA do novembra 1945. Po odhodu iz JLA se je zaposlil v strojni delavnici železnice v Ljubljani, leta 1947 pa je prišel v našo tovarno ter delal tu vse do upokojitve. Lansk leto je bil med nagrajenci za 25 let neprekinjenega dela v tovarni.

Vsem upokojencem se v imenu kolektiva zahvaljujemo za dolgoletno in plodno sodelovanje ter jim želimo, da bi še mnogo let zdravi in zadovoljni uživali zaslužen pokoj.

NOVA OBLIKA PROPAGIRANJA NA TUJEM

V LETOŠNJEM LETU SMO SE POLEG KLASIČNIH OBLIK PREDSTAVLJANJA NA TUJEM TRGU PRVIČ LOTILI TUDI NOVE IN ZANIMIVE METODE — PREDAVANJ V OBLIKI SIMPOZIJEV. PRVE OCENE SO SPODBUDNE.

Vsa leta doslej smo se na tujem trgu pojavljali le kot sodelavci sejmov, na katerih smo predstavljali naš proizvodni program. Uspehi teh sejmov so bili deljeni. Z njimi nam je uspelo v grobem seznaniti naše kupce s proizvodi Aera in uveljaviti samo ime Aero. Letos pa smo se odločili

potencialnim kupcem povedati več tudi o kvaliteti in uporabnosti naših kemičnih in grafičnih proizvodov.

V zadnjih dneh maja in pričetku junija smo v Varšavi in Budimpešti organizirali dva simpozija, na katerih so poleg komercialne ekipe sodelovali tudi strokovnjaki za posamez-

ne skupine proizvodov. S tem načinom predstavljanja naših proizvodov smo storili velik korak naprej. Kupci izvedo o naših proizvodih dosti več kot le ob klasični sejmski predstavitvi. Kot ilustracija le podatek, da smo v času simpozija v Varšavi dobili naročilo za 200.000 pisalniških trakov ter za jasnit papir, v času simpozija v Budimpešti pa smo dobili večje naročilo za neskončne obrazce in samolepilne etikete.

Dobri rezultati prvih dveh simpozijev nas obvezujejo, da z začetim novim načinom predstavljanja oziroma propagiranja naše proizvodnje nadaljujemo.

ZAHVALA

Sindikalni organizaciji grafične in oddelku samolepilnih etiket se najlepše zahvaljujem za izkazano pozornost v času moje bolezni.

Anica Lamper

Krst črnih umetnikov

V začetku meseca je bilo v Grafiki spet veselo. Dva učenca črne umetnosti sta opravila svoj izpit in njuni stanovski kolegi so ju sprejeli medse kot enakopravna in njim enaka člana.

Nekako takole so jima povedali: »Mi učenci žlahtne črne umetnosti inu vahtari dohoune jerbovšine Gutenbergove smo per useh našiga stanu tovarišeu persotnosti nad mladima černima umetnikoma Dragom Gobcem in Matejem Kresnikom tiskarski krst na jaku slavnostnu vižu sturili... Perčakujemo, da bu kot ta prau tovariš inu človik svoje žlahtne naloge zmirom taku upravlu, da bo našimu lepimu stanu v čast... Tako, sedaj pa zgrabite ju pomočniki in položite ju v to mokro vodo da curljalo bo iz regelj in opralo jima gnusobo. Se žejo mu gasite — to sinu Gutenbergovemu bodi krst.«

In ko so ju tako po vseh šegah in pravilih črne umetnosti krstili, so naredili še »fajšprehungo«, da bi vse skupaj še bolj držalo in da bi zares postali pravi prijatelji. Novopečena črna umetnika pa sedaj že veselo opravljata svoje »žlahtno delo«, muke krsta jima bodo ostale le prijeten spomin.

Spodbudni dosežki pri izvozu

Z IZVOZOM V LETOŠNJEM LETU NIMAMO PREVELIKIH TEŽAV. ŽE OB KONCU PRVEGA POLLETJA SMO PRI ZAKLJUČENIH POSLIH V TUJINI PRESEGLI PLAN ZA 50 Odstotkov. ODPIRAJO SE NAM NOVA TRŽIŠČA V AFRIKI. EDINE TEŽAVE NASTAJAJO ZARADI SPLOŠNEGA POMANJKANJA SUROVIN.

V začetku letošnjega leta niso bili redki tisti, ki so z dvomom gledali na zastavljeni plan izvoza. Res je sicer, da smo že lani dosegli milijon dolarjev izvoza, vendar je marsikdo menil, da nam letos to ne bo zlahka uspelo. No, dvomov danes ni več. Že ob polletju smo presegli plan izvoza za 50 odstotkov, kar pomeni, da imamo zaključenih izvoznih poslov za milijon in pol dolarjev.

Izvažamo tako kemične kot grafične proizvode. Med proizvodi kemične industrije izvozimo največ jasnita ter pisarniškega in šolskega materiala, medtem ko pri izvozu grafičnih izdelkov prednjačijo neskončni obrazci in samolepilne etikete. Še vedno je naš najpomembnejši zunanjetrgovinski partner Madžarska, kamor izvažamo skoraj celoten proizvodni program. Poleg preostalih vzhodnoevropskih držav pa postajajo prav v letošnjem letu naš vse pomembnejši kupec nekatere azijske in afriške države, predvsem Libanon, Kuwait in Libija. Po prvih sklenjenih poslih, pri katerih sicer še ne gre za večje zneske, smo ugotovili, da je afriško tržišče, še posebej pa tržišče Libije, zelo zanimivo. O tem dovolj zgovorno priča že podatek, da smo že ob drugem obisku našega predstavnika v tej arabski državi sklenili za okoli 30.000 dolarjev posla. Uspelo nam je plasirati predvsem neskončne

obrazce, Amor papir ter pisarniški in šolski material. Že ti prvi dosežki na afriškem trgu pričajo o perspektivnosti in zanimivosti tega tržišča za naše proizvode.

Kakršnekoli napovedi za preostalih šest mesecev bi bile verjetno preuranjene. Pred izvoznim oddelkom je namreč vrsta problemov, pozabiti pa tudi ne gre, da za sklepanje poslov ostane le še tretje četrtletje, saj v četrtem kvartalu sklepa po posle že za prihodnje leto.

Glavni problem predstavlja v tem času pomanjkanje surovin. Nihče namreč ne more zagotoviti, da teh ne bo zmanjkalo, to dejstvo pa močno ovira sklepanje novih poslov. Kljub temu velja poudariti, da nam pri izvozu še nikoli ni šlo tako dobro. Uspel nam je prodor ne nekatera nova tržišča, izvozili smo prve količine selotejpa in neskončnih obrazcev na zahodno tržišče — v Veliko Britanijo in na Nizozemsko, na tujem trgu vlada precejšnje zanimanje za naše proizvode, skratka, ime Aero se tudi v tujini vse hitreje uveljavlja. Sedaj nam ostane le še to, da stike s tujimi kupci utrdimo in da obdržimo dobro ime, ki smo si ga z nemalo truda ustvarili. To pa nam bo zagotovilo predvsem dobro delo, kvaliteta, dobri popagandni prijemi in politika prodaje, kakršne smo se poslužili v letošnjem letu prvič.

O časovnih normativih

Dovolite mi, da sem konkretnen in morda tudi piker.

V sklopu tehnološke priprave dela deluje tudi grupa za študij dela. Naloga te grupe je oblikovanje dela, vpeljevanje novih tehnologij in snemanje časovnih normativov po metodi REFA. Delo smo začeli pri časovnih normativih, kajti ti so osnova za oblikovanje dela in za ocenitev vrednosti tega dela.

Za metodo REFA smo se usposabljali na 14-dnevnem seminarju, svoje znanje smo dokazali s seminarsko nalogo, ki je bila strokovno pregledana. Metoda je tudi osnova v našem pravilniku o postavljanju časovnih normativov, ki je samoupravni akt, saj ga je sprejel in potrdil delavski svet Aera. Naše delo, ki sloni na izpolnjevanju členov tega pravilnika torej ni protizakonito

—kvečjemu nasprotno. Zato ne moremo sprejeti raznih pritožb na račun zmanjšanja OD na naš naslov, saj mi razpolagamo le s časom in ne z denarjem. Iz tega sledi, da se morajo obrniti na drug naslov, kajti dokler bomo delali po pravilniku ni mogoče dajati minut, ker ta metoda ne dovoljuje reguliranja OD.

Zato pozivamo družbenopolitične organizacije, sindikat, ZK, mladino in strokovne službe podjetja, da z vso resnostjo pregledajo dejansko stanje, ki je nasprotno saj nas vodi na pot »neljubih dogodkov«, ki pa si jih po vsej verjetnosti nihče ne želi in ki niso potrebni.

Rešitev je po našem mnenju sledeča: vsi delavci, ki delajo po novih časovnih normativih naj bodo plačani progresivno, saj je normalno, da človek za več dela dobi večje plačilo.

Njihova osnova točke naj bo večja od ostalih.

Vrednost pa naj se izračuna po povečanju proizvodnje. Morda bo kdo dejal, da tako ni mogoče. Je! In to je edina pot, da v tovarno pripeljemo disciplino in red, saj je tehnologija tista, ki določa pravila igre delovnih odnosov. Čeprav to nekaterim ne gre v račun, je to dejstvo. Zato nas čudijo obljube predpostavljene, da se

bodo s časovnimi normativi regulirali OD. Raje naj poskrbijo za realno ovrednotenje vloženega dela po novih časovnih normativih in na ta način stimulirajo ljudi.

V kolikor to ne bo razumljivo vodilnim v podjetju, bomo napravili korak nazaj. Ta pa v naporih za stabilizacijo in uresničitev besed iz Titovega pisma verjetno ni zaželen.

Ivan Zabukovšek

Deset zapovedi za poslovanje z Japonci

V zadnjem času, ko se Aero vse bolj odpira navzven, smo skoraj vsakodnevno priče številnim poslovnim obiskom. Med najpomembnejšimi v zadnjem času je bil prav gotovo obisk strokovnjakov japonske družbe KANZAKI, ki so skupaj s predstavniki našega podjetja pregledali poslovne in tehnične možnosti za sodelovanje. Ker vse kaže, da bo poslovnih stikov z Japonci iz dneva v dan več, verjetno ne bo odveč prispevek, ki v grobem seznanja z zakonitostmi poslovanja z Japonci. Prispevek povzema po knjigi ameriškega avtorja J. SEWARDA MORE ABOUT THE JAPANESE (Več o Japoncih).

- Vedno si poskušajte zagotoviti formalno predstavitev osebi ali družbi, s katero boste trgovali. Predstavitel mora opraviti oseba, katere položaj je vsaj tako visok kot položaj osebe, s katero se spoznavate, ali nekdo, ki je tej osebi kdaj storil uslugo. Direktn način pogajanj imajo Japonci za grob. Zato si poskušajte pridobiti neko tretjo osebo (lahko moža, ki vas je predstavil), ki naj služi kot posrednik. Ta posrednik naj glavne stvari uredi že preden se srečate s stranko.

- Potrudite se za temeljito poosebitev vseh poslovnih odnosov. Japonci so zelo utesnjeni, kadar so trezni. Potrebujete »sake«, da to utesnjenost odpravijo. Ni toliko važna pijača sama, ampak bolj atmosfera v restavracijah, ki jih sprostijo. Če vas president neke japonske družbe povabi na zabavo, boste opazili, da je njegov podpis na računu za bodoč posel vreden več kot kakršnekoli podpis na pogodbah. Če na zabavo vabite vi, ga popeljite v restavracijo, kjer bo lahko sproščen (v domačem vzdušju) in se znebil utesnjenosti. Predvsem ga ne vabite k sebi domov (tu se bo obnašal ceremonialno in se ne bo dobro počutil) ali v restavracije zahodnega tipa in nočne klube. Pazite, da ne boste z Japonci preveč domači. Nikoli jih na primer ne smete trepljati po hrbtu ali jih klicati po imenu.

- Nikoli ne motite zunanje mirnosti. Japonci verjamejo, da je bolje biti miren, kot imeti prav ali ustvarjati dobiček. Če morate opraviti kaj neprijetnega ali razočarajočega, potem to opravite prek posrednika, nikakor pa ne pred drugimi ljudmi ali preveč naravnost.

- Nikoli ne prisilite Japonca, da prizna svojo napako ali da mora povedati, da nečesa,

kar bi profesionalno moral vedeti, ne ve.

- Vedno si zapomnite, da je način, kako posel opravljate za Japonca čisto prav tako pomemben kot rezultat, včasih pa celo bolj.

- Ne sklicujte se na logiko. Na Japonskem je čustvena obravna bolj važna.

- Ne pogajajte se o vprašanih denarja, še posebno o določenih zneskih. O cenah naj se pogajajo posredniki ali nižji po rangi. Nikoli ne spominjajte Japonca, koliko denarja ste mu pomagali ustvariti. Gotovino naj predajajo drugi. Če morate to storiti sami, naj bo denar lepo zaviti ali v kuverti.

- Zapomnite si, da na Japonskem čas ni denar. Če vam japonski partner sam določi rok, ta drži bolj kot rok, na katerega je pristal po vaši želji.

- Zapomnite si, da se Japonci radi izražajo nedoločeno. Četudi bodo vedeli, da je neka razdalja točno 10 km, bodo vedno dejali, da je nekaj kilometrov.

- Zavedajte se, da se Japonci izogibajo neodvisni ali individualni akciji in da vedno pred odločanjem pregledajo, kaj so storili v podobnem primeru prej. Stremijo po organizacijskem idealu, ki je anonimni. Njihovo pravilo je: »Ne stori ničesar, dokler se ne posvetuješ z drugimi.« To, da dosežemo dobre, etične odnose z drugimi družbami in ljudmi, velja kot važnejše od proizvodnje in prodaje za profit, čeprav tudi tukaj obstajajo meje.

(Nadaljevanje na 7. str.)

ZAHVALA

Odboru za stanovanjske zadeve se zahvaljujemo za hitro pomoč ob nesreči, ki nas je zadela.

Marija in Fanika Cencelj

Bilo je veselo

Po dveh letih čakanja smo ga le dočakali. Lani so nam ga obljubljali, pa je nagajalo vreme. Letos je vreme tudi nagajalo, pa je vseeno bil — pik-nih namreč.

Vse skupaj se je začelo v zgodnjih sobotnih urah, ko se je 11 najpogumnejših peš odpravilo na Petriček, na vse-spolšno presenečenje pa sta dva še prikolesarila. TRIM! No, kasneje je bilo ljudi vse več. Malo smo streljali, nekateri so poskakovali v vrečah in se prepirali (verjetno zato, da bi lahko poskakovali še enkrat in pili seveda). Vse več je bilo ljudi in ubogi trije v improvizirani točilnici so komaj dohajali žejna grla, pa tudi v kuhinji ni bilo preveč »lušt-

konferansa Mirka ki je že na začetku poudaril, da ni Mi-ćo Orlović, prenašanje nagrad sem in tja, tu in tam vzklili »imam jo« — izklicano število namreč in seveda ploha, ki se je vlila ravno, ko je bilo najbolj napeto in najbolj vroče. Seveda smo se ohladili (predvsem znotraj), potem pa je nekaj srečnikov pobralo vse tiste dobitke in vsega lušnega je bilo konec. Vsi žalostni so se potolažili s pečenimi piškami in pijačo, ki je res ni manjkalo, nato pa smo še malo vlekli vrvi in spet dokazali, da ne gre brez prepiranja. Vreme je nehalo nagajati in ob zvo-kih, ki so jih brez muk proizvajali Bratje Ocvirk smo se za-vrteli, vrteli...

Najsrečnejša je bila po zaključku tombole Ivanka Kolenc, ki je dobila televizor

Športna dejavnost v Tovarni celuloze

S športno dejavnostjo v Tovarni celuloze Medvode se ukvarjajo v glavnem mladi ljudje. Problem pa je predvsem v tem, da večina teh mladih ljudi dela na štiri izmene in da se zato zelo težko udeležujejo treningov in tekmovanj.

Panoge s katerimi se ukvarjajo delavci naše tovarne so: smučanje, kegljanje, namizni tenis, streljanje, košarka in mali nogomet. V kratkem bomo ustanovili tudi rokometno sekcijo.

Rezultati naših tekmovalcev v nekaterih panogah v letošnjem letu:

SMUČANJE: 1. mesto na papirniških igrah ekipno in 1. mesto med posamezniki;

KOŠARKA: 4. mesto tradicionalnega turnirja »Godba 73«.

NAMIZNI TENIS: 4. mesto na papirniških igrah.

STRELJANJE: 7. mesto na papirniških igrah.

KEGLJANJE: tekmujejo v sindikalni ligi in smo uvrščeni med prve štiri ekipe. Kegljači so naša najboljša ekipa, saj so že nekaj let nazaj najboljši na papirniških igrah Slovenije. Lansko leto so bili 3. tudi v Jugoslovanskem merilu.

V vseh teh športnih panogah sodeluje preko 60 naših delavcev, od katerih vsak v svojih panogi najde čas za razvedrilo in rekreacijo.

Pogoji za treninge so še kar ugodni, vendar bi potrebovali nekaj več finančnih sredstev.

Anton Bohinc

Najbolj smo se smejali, ko so poskakovali v vrečah — vsi, tudi tekmovalci

no« — to sodim po vseh prelitih solzah. Še danes ne vem ali jim je kriva gneča ali lupljenje čebule.

No, in potem je napočil težko pričakovani trenutek — pričela se je tombola. Bleščeča

Pozno ponoči je že bilo, ko je na Petričku spet zavladal mir. Za nekaj dni, do novega piknika...

Bilo je lepo, zabavno, prijetno. Vse pohvale za prizadevno pešico organizatorjev.

(Nadaljevanje s 6. strani)

PAZITE ŠE NA NASLEDNJE:

- Vse dolgove plačajte do konca leta.
- Inicijativo naj prevzemajo drugi.
- Ne poskušajte poslovati prek telefona ali pisem, vsaj na začetku sodelovanja ne.
- Bolj kot to, kaj vsebuje pogodba, jim je važno, kdo jo je podpisal in samo dejstvo, da obstaja.
- Kadar vas Japonec povabi na zabavo, ne pripeljite s seboj svoje žene.
- Zapomnite si, da boljša kvaliteta in nižja cena navadno ne moreta tekmovalci z občutkom osebne obveze in odgovornosti.
- Ob prvih stikih z japonsko družbo poskusite vzpostaviti kontakt na najvišjem možnem nivoju. Če se ne spoznate s poslovnim človekom osebno, potem ta ne bo čutil odgovornosti in obvez do vas.
- Vselej uporabljajte poslovne karte (posetnice), na

katerih je označen vaš poklic in točen položaj v podjetju.

• Z Japonci bodite zelo potrpežljivi. Navadno traja dolgo, preden stiki obrodiijo sad-eže.

• Ne hvalite svojih proizvo-dov direktno. O vašem pod-jetju naj govori posrednik.

• Če prosite Japonca za po-sloven nasvet, potem tega, če-tudi je za vas nesprejemljiv, dobro pretehtajte in vljudno obrazložite, zakaj vam ne u-streza.

• Če poslovni partner od vas zahteva ceno, ki se vam zdi previsoka, je ne zavrnete ta-koj, še zlasti ne prepirljivo. Ko ustvarite vtis, da ste ponudbo resno pretehtali, recite, da ra-zumete njihov položaj in da bi, če bi mogli, na ceno pristali. Žal pa vam položaj ne dopu-šča plačati več kot (naprimer) polovične cene.

• Japonci se ne poslužujejo agresivnega reklamiranja, ker se jim zdi tak način nečasten.

• Vedno poslušajte vse, kar vam Japonci povedo, saj često dolgo »hodijo okoli vrele ka-še«.

Omi Koštomaj si je po zagrizenem boju na licitaciji priboril lepo zapečeno svinjsko glavo

TOZD JE PRIŠEL TUDI K NAM

ŽE PRED ROJSTVOM JE IMEL TEŽAVE. SPOČELI SO GA AMANDMAJI. PRVE TRI MESECE GA JE SKRBELO, ALI BO SPLOH PRIŠEL NA SVET, ČE MORDA NE BO KONČAL S SPLAVOM. DRUGE TRI MESECE GA JE SKRBELO ČE BO IMEL OČETA IN MATER (DELAJSKI RAZRED IN SINDIKAT), ČE SE NE BOSTA PREJ LOČILA. TRETJE TRI MESECE GA JE SKRBELO, ČE BO IMEL STARO MAMO (ORGANE UPRAVLJANJA), KI GA BO NEGOVALA IN PAZILA.

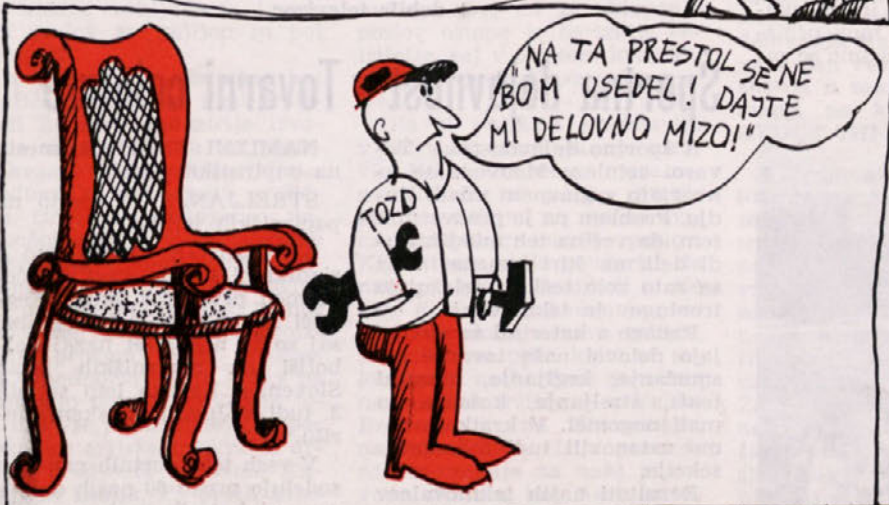

Celje - skladišče
D-Per

452/1973

COBISS

Naš Aero je glasilo Aera, kemične in grafične industrije Celje. Urejuje uredniški odbor: Andrej inž. Sušteršič — predsednik, Branko Stamejčič — urednik, Edo Gaspari — odgovorni urednik, Dora Rovere, Jože Randl, Ciril Debeljak in Grega Svab. Tiska tiskarna Aera. Za tiskarno Drago Vračun. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo, številka 33-316/73 je Naš Aero oproščen temeljnega davka od prometa proizvodov.